

Sčítanie z roku 1857

– medzistupeň medzi feudálnymi konskripciami
a modernými sčítaniami

XLIV. konference České demografické společnosti

Sčítání a my

21.-22. května 2014

Miriám Mikušová

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

APVV-0199-12 „Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. – 1. pol. 20. storočia)“

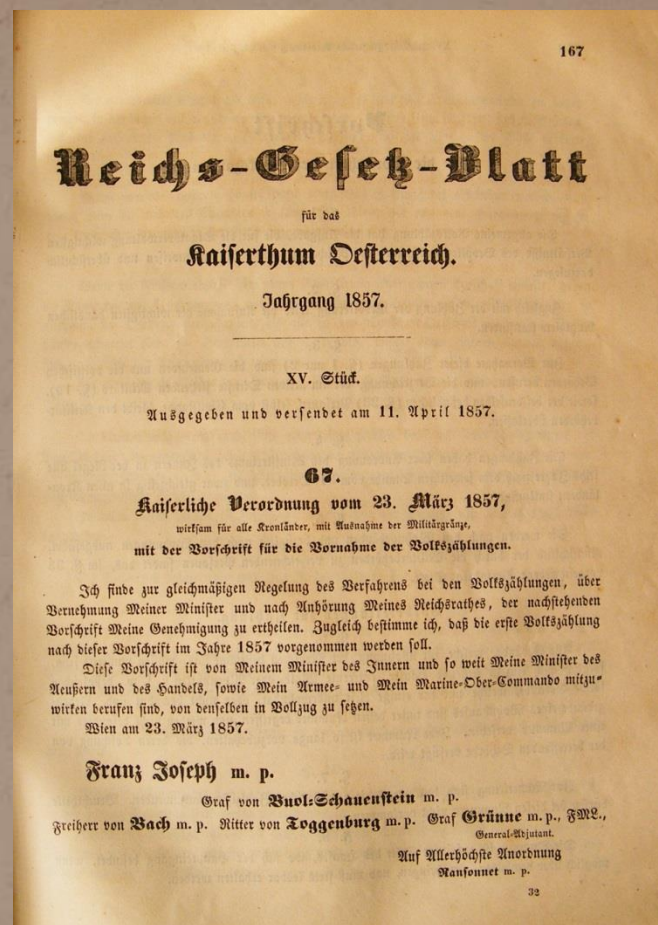
Cisárske nariadenie č. 67

z 23. marca 1857

o sčítaní ľudu a
najdôležitejších

hospodárskych zvierat

- sčítanie všetkých obyvateľov
- k 31. októbru 1857
- na celom území ríše
- uskutočnené iba politickými
orgánmi

Zoznam zozbieraných sčítacích hárkov

- v hlavičke je uvedené číslo domu a meno majiteľa domu
- obsahuje zoznam osôb na čele bytových domácností

Haus-Nr. 25. Name des Hauseigentümers Anron Huber.

Verzeichniß
der gesammelten Anzeigezettel zum Behufe der Volkszählung im Jahre 1857.

Wohnungs-Nr.	Name Desjenigen, welcher den Anzeigezettel ausstellte	Anzahl der Anzeigezettel	Zahl der Belege	Anmerkung
1.	Johan Samner	1.	--	
2.	Anron Straka	1	--	7. 10.
3.	Poll Drechsler	1	2	
4.	Joseph Gulips	1	1.	
5.	Franz Schubert	1	--	
6.	Franz Sloboda	1	--	
7.	David Grünfeld	1	--	
			3	

Syrnau am 26. October 1857.

Form. D.

zur Zählung der Bevölkerung und der wichtigsten häuslichen Nuthiere nach dem Stande vom 31. Oktober 1857.

[illegible]

Form. A.

- meno a priezvisko, dátum narodenia, náboženstvo,
- vzťah k hlave rodiny / postavenie v domácnosti, rodinný stav,
- zamestnanie, prítomnosť v čase sčítania v mieste sčítania

- meno a priezvisko, dátum narodenia, náboženstvo,
- vzťah k hlave rodiny / postavenie v domácnosti, rodinný stav,
- zamestnanie, prítomnosť v čase sčítania v mieste sčítania

Zur Volkszählung; stempel- und gebührenfrei.

Joseph Trechler Sohn des Wolf Trechler und der Sanj. geb. Donat
ist zu Gyrau Kra. am September 1838 geboren worden.

Ausgefertiget zu Gyrau am 13. September 1857

Simon Lidon
Bez. Rabbiner

Form. C.

Potvrdenie o narodení pre účely sčítania
vyžadované od všetkých osôb vo veku 14-20 rokov

Skladba obyvateľstva Trnavy v roku 1857 podľa veku zapísaného v sumárnych hárkoch (v %)

Veková skupina	Muži	Ženy
0–6	13,7	11,9
7–12	12,3	11,3
13–14	4,4	4,5
15–24	21,5	20,9
25–40	22,6	25
41–60	18,1	19
nad 60	7,4	7,4
Spolu	100,0	100,0

Zdroj: Štátny archív Bratislava, pobočka Trnava, fond Magistrát mesta Trnava, Sčítanie obyvateľov 1857, kart. 11.

Zamestnanecké skupiny:

- **duchovní** (duchovenstvo všetkých vyznaní, aj rehoľníci, novici, seminaristi),
- **úradníci** (všetci civilní úradníci – štátni aj mestskí, praktikanti aj penzisti),
- **vojsko** (vojaci, dôstojníci, vojenský úradníci),
- **spisovatelia a umelci** (súkromní učitelia, maliari, sochári, herci, hudobníci, tanečníci),
- **advokáti a notári**,
- **zdravotníci** (lekári všeobecní, lekári – oční, ušní, zubní, ránhojiči, zverolekári, pôrodné baby, lekárnici),
- **majitelia pozemkov** (väčších aj menších),
- **majitelia domov a rent** (poberatelia rent a dôchodkov),
- **remeselníci a továrnici** (všetky remeselné živnosti), obchodníci, lodníci a rybári,
- **pomocníci pri remese**,
- **pomocníci v obchode**,
- **ostatní sluhovia a pomocníci, nádenníci**.
- **skupina iné** (muži, ktorí dosiahli vek 14 rokov a nebolo ich možné zaradiť do žiadnej z uvedených rubrík).

2. Ungarn

Humerlungen.
 Jegyzetek.

Sumárny hárok za domácnosť

Haus-Nr. 6.
 Ort: Ternau
 Name des Hausbesizers: Catharina Hilbert
 A házbirtokos neve: Ternau

Ort: Ternau
 Gemeinde: Ternau
 község: Ternau

Aufnahmebogen vom
 Fölvételi iv 18.

Familien- und Tauf- oder Vorname, sammt Bezeichnung des Adelsgrades und des Prädicates Család és kereszti- vagy mellék-név, a nemességi fok, s az elő-név (praedicatum) megjelölésével	Jahr, Monat und Tag der Geburt A születés éve, hónapja, és napja	I. Nach der Religion I. Vallásukra nézve										II. Nach dem Berufe, Erwerbe oder der Unterhaltsquelle II. Hivatásukra, keresetükre vagy élelmi forrásukra nézve																			
		katholisch katholikusok					nicht uniert nem- egye- sültek		evan- gel.																						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1. Johann Siebenfreund	1808.	1																													
" Catharina	1809	1																													
" Johann Dof. Siebenfreund	20/8 1840	1																													
" Adalbert Siebenfreund	1842	1																													

Sumárny hárok – ľavá strana

Név: *Lernard*
 Kereszt: *Ph. Neutra*

Band *Ungarn* Ország

[illegible]

Sumárny hárok – pravá strana

Tabul'ka cudzincov

- číslo domu a bytovej domácnosti
- meno a priezvisko
- dátum narodenia
- náboženstvo
- zamestnanie
- rodinný stav
- rodisko, pôvodné bydlisko
- listina pocestného alebo iný doklad

Lebende Zeit in Jahren	Nummer	Familien- und Tauf- oder Heirats- (sammt Bezeichnung des Wohnortes und des Predicanten)	Geburts-			Religion	Wärde, Amt, Erwerb oder sonstiges Aussehn	Stand, ob verheirathet, oder verzinnt	Schwachsinn, Geistes, Sittl. Stand	Klein- Kinder, Bekannte, Todten, Zahl, Datum	Anmerkung
			Jahr	Monat	Tag						
1.	1	Maria Schenck 1827				Kathol.	Lehrer	verheir.			
2.	1	Michael 1836				Kathol.	Lehrer	verheir.			
3.	1	2. Bucher 1785				Kathol.	Lehrer	verheir.			
4.	1	2. Rait 1805				Kathol.	Lehrer	verheir.			
5.		4. Trubi 1857				Kathol.	Lehrer	verheir.			
6.		Maria Trubi 1841				Kathol.	Lehrer	verheir.			
7.	2.	2. Daniel Monich 1837 Aug. 4				Kathol.	Lehrer	verheir.			
8.		Maria Sam 1845 Aug. 2				Kathol.	Lehrer	verheir.			
9.	5.	2. Maria Binder 1832 April 10				Kathol.	Lehrer	verheir.			
10.		Maria Bucher 1835 Aug. 4				Kathol.	Lehrer	verheir.			
11.		Elsa Koni 1826 Aug. 2				Kathol.	Lehrer	verheir.			
12.	4	1. Maria Koni 1832 Aug. 12				Kathol.	Lehrer	verheir.			
13.		Maria Koni 1841 July 11				Kathol.	Lehrer	verheir.			
14.		Maria Koni 1842 Dec. 12				Kathol.	Lehrer	verheir.			
15.		Maria Koni 1843 July 5				Kathol.	Lehrer	verheir.			
16.		Maria Koni 1845 Sept. 15				Kathol.	Lehrer	verheir.			
17.	5	1. Maria Koni 1846 Aug. 25				Kathol.	Lehrer	verheir.			
18.		Maria Koni 1847 Aug. 15				Kathol.	Lehrer	verheir.			
19.		4. Maria Koni 1848 Jan. 20				Kathol.	Lehrer	verheir.			
20.		5. Maria Koni 1849				Kathol.	Lehrer	verheir.			
21.		7. Maria Koni 1850 May 18				Kathol.	Lehrer	verheir.			
22.		8. Maria Koni 1851				Kathol.	Lehrer	verheir.			
23.		Maria Koni 1852				Kathol.	Lehrer	verheir.			
24.		Maria Koni 1853				Kathol.	Lehrer	verheir.			
25.		Maria Koni 1854				Kathol.	Lehrer	verheir.			
26.		Maria Koni 1855				Kathol.	Lehrer	verheir.			
27.		Maria Koni 1856				Kathol.	Lehrer	verheir.			
28.		Maria Koni 1857				Kathol.	Lehrer	verheir.			

Súpis chovaných hospodárskych zvierat

- obsahoval sa druh chovaných zvierat (kone, hovädzí dobytok, osly, ovce, kozy a ošípané)
- počet chovaných kusov

Tyrnau außer der Stadt.

Nummer	Vor- und Name des Eigenthümers	Pferde					Rindvieh					Schaf	Ziegen	Gänse	Anmerkungen
		Stuten	Stiere	Kühe	Stiere	Stiere	Stuten	Kühe	Kühe	Kühe	Stiere				
1. 1	Johann Wallner	.	.	1	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	1
2. 1	Saliga	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
3. 1	Andreas Reppisch	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
" 3	Martin Krotal	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3
6. 1	Johann Hornigswich	.	2	2	.	.	2	.	3	.	.	.	.	.	.
7. 1	Johann Simonewicz	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
8. 1	Carl Friedrich Planché Wöhr	.	2	2	.	.	5	4	1	.	.	.	.	.	6
" 2	Thomas Friedrich	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
9. 1	Franz Haidinger	.	.	2	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.
11. 3	Paul Paulisch	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
11. 6	Josel Wilsmann	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
12. 1	Stephan Tablatsch	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
12. 2	Josel Ernst	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
" 4	Stephan Simetke	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
"	Elisabeth	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
13. 1	Ellenka	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2
14. 1	Andreas Lanzack	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2
14. 1	Carl May	2	2	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7
" 2	Johann Wennberg	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
	Küstner	2	7	8	1	.	12	4	4	.	.	.	.	.	30

	Zahl der Pferde				Manufaktur und Kaufleute	Rind-		vieh					
	Stuten	Stuten	Wallachen	Füllen bis 3 Jahre		Stiere	Kühe	Stuten bis 3 Jahre	Kälber bis 3 Jahre	Geiz	Stiere	Stuten	Geiz
Stand nach der letzten Viehzählung vom Jahre 1850	3	95	284	18	2		503						
Darunter Stand	5	122	207	24	1	10	325	542	207	1	116	32	1041
mehr	2	47	"	6	"	10	"	182	207	1	"	22	1041
weniger	"	"	77	"	1	"	178	"	"	"	178	"	"

Tinnare am 23. September 1857
 Franz E. Christy
 Bürgermeister

Porovnanie výsledkov sčítania zvierat z rokov 1850 a 1857

Použité obrázky dokumentov zo sčítania 1857 v meste Trnava

Zdroj: Štátny archív v Bratislave, pobočka Trnava, fond
Magistrát mesta Trnava, Sčítanie obyvateľov 1857, kart. 7-11.

Ďakujem za pozornosť.